

TOTS HI SEREM AL PORT AMB LA DESCONEGUDA

A Gabriel Ferrater

Baixàvem, ulls tancats, per la impossible escala
quan la sal i la sang de la marea
embruixen el sorral. Deies—no ho deies tot!—
que aquella nit amb tremolors d'espiga
i navilis antics amb veles esquinçades
era una torre amb remolins de gralles,
un clam de ganivets damunt la gola nua,
el crit d'un paper escrit quan les amors s'esbalcen,
una mà que es marceix amb cendra i carbonissa
o la porta enreixada que dóna al pati mort.

No ho deies tot! I hi érem tots tibats,
pujant i davallant en immòbils esperes,
ulls clucs també, cadascú amb el seu somni.
Si l'un feia el granger en làcties cingleres,
o escodrinjava el Nom en llibres corsecats
d'epilèptics teòlegs que estronquen les fonts,
l'altre i els seus, amb febre de tenebres,
feixaven la rabassa de la pluja
o ventaven el foc de llurs sofrances,
frèvols com els amants quan l'aurora es deixonda.

Cercàvem palpejant la porta de les noies
en carrers somniats amb silencis de gruta,
i en resseguíem les cambres nocturnes
com qui s'amaga a l'espessor dels blats.
Elles no hi eren, i ho endevinàvem.
Llur veu havia fugit com un pètal sense ombra
i, cor alt, refusàvem el coixí dels rocs.
Els reixats de la porta de l'escala
passen clarors que projecten esferes
amb pins de sol, damunt la calç calenta.

Totes les reixes tenen llur parany,
i temem que llur ombra ens faci presoners.

Cada graó ens acosta al Llibre de l'Exili
i amb ull llanós veiem ço que és ofert.
No hi ha pas caça per al qui no fita;
ni el nou ardent, o advers!, per als folls del passat.
No és llibert ni franc qui no s'oblida
o es mira a l'aigua, amb clac i faldons llargs.
No són unicolors els esquemes dels atlas:
el grec hi té el seu turc i el polonès, el rus.

No ho deies tot: Si ho haguéssim sabut!
T'hauríem ensenyat els miralls de la clota
passada la contrada on qui es té dret, l'escapcen.
No emmirallen qui els mira, ans bé un seguici
de maniquins embuatats i rígids
amb una cuca al front, d'antena llarga,
i aparencen aquells que potser som:
pròdigs o retinents, servents o mestrejants,
atàvics augurals, gallejants de la història.
—Som molts, murmura l'eco, i la borda és de pobres.

A l'hora del crepuscle hauríem vist
els capells florejants de dames florentines
que el sol s'emporta amb grogors de panotxa
lilàs amunt; i els cors com s'assosseguen...
I quan el primer estel espurna al pic més rost
hauríem escoltat, on els còdols floregen,
la passada dels vents amb brogit de tenora
i el clam esperançat de les formes captives.
La ment capta l'etern en l'ampla pau
i un no res grana i creix en un somriure.

Ésser i traspàs fan un: tot muda i tot roman;
tots hi serem al Port amb la desconeguda.

Gener de 1973